

Tehillim-Psalms for the Ages (Chapter 27-Part I)

1/29/14

Rabbi Shmuel Silber

rabbisilber@suburbanorthodox.org

1. תהלים פרק כז

א לְדָוִד | יְהוָה | אֹרְחִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא יְהוָה מְעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד: ב בְּקָרֵב עָלַי | מְרַעִים לְאֶכְלֹ
 אֶת־בְּשָׂרִי צָרִי וְאֵיבִי לִי הֵמָּה כְּשִׁלּוֹ וְנִפְּלוּ: ג אִם־תִּחְנַנֶּה עָלַי | מִחְנָה לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־תִּקְוֶה עָלַי
 מִלְחָמָה כְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ: ד אַחַת | שְׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבֹתִי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיִּי
 לַחַזוֹת בְּנֶעֱמֵ־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: ה כִּי יִצְפְּנֵנִי | בְּסֹכֶה בַּיּוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בְּסֹתֵר אֶהְלוּ בְּצִוּר יְרוּמָמְנִי:
 ו וְעֵתָּה יָרוּם רֵאשִׁי עַל־אֵיבִי סְבִיבוֹתַי וְאֲזַבְּחָהּ בְּאֶהְלוּ זִבְחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֲזַמְּרָה לַיהוָה:
 ז שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי: ח לֵךְ | אֲמַר לִבִּי בְקִשׁוּ פָנַי אֶת־פְּנֵיךְ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: ט אֶל־תִּסְתַּר
 פְּנֵיךְ | מִמֶּנִּי אֶל־תֵּט בְּאָף עֲבֹדֶךָ עֲזָרְתִי הֵייתָ אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תִּעְזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעַי: י כִּי־אֶבִּי וְאִמִּי
 עֲזָבוּנִי וַיְהוָה יֹאסֶפְנִי: יא הֲרַנִּי יְהוָה דְּרַכְּךָ וְנַחֲנִי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי: יב אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי
 כִּי קָמוּ־בִי עֲדֵי־שֹׁקֵר וַיִּפַּח חֲמָס: יג לֹלֵא הָאֲמֹנֹתִי לְרֹאוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאַרְץ חַיִּים: יד קוֹה אֶל־יְהוָה
 חֲזֹק וַיֵּאֱמַן לְבָבְךָ וְקוֹה אֶל־יְהוָה:

1. Of David. The Lord is my light and my salvation; whom shall I fear? The Lord is the stronghold of my life; from whom shall I be frightened? 2. When evildoers draw near to me to devour my flesh, my adversaries and my enemies against me—they stumbled and fell. 3. If a camp encamps against me, my heart shall not fear; if a war should rise up against me, in this I trust. 4. One [thing] I ask of the Lord, that I seek—that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to see the pleasantness of the Lord and to visit His Temple every morning. 5. That He will hide me in His tabernacle on the day of calamity; He will conceal me in the secrecy of His tent; He will lift me up on a rock. 6. And now, my head will be raised over my enemies around me, and I will sacrifice in His tent sacrifices with joyous song; I will sing and chant praise to the Lord. 7. Hearken, O Lord, to my voice [which] I call out, and be gracious to me and answer me. 8. On Your behalf, my heart says, "Seek My presence." Your presence, O Lord, I will seek. 9. Do not hide Your presence from me; do not turn Your servant away with anger. You were my help; do not forsake me and do not abandon me, O God of my salvation. 10. For my father and my mother have forsaken me, but the Lord gathers me in. 11. Instruct me, O Lord, in Your way, and lead me in the straight path because of those who lie in wait for me. 12. Do not deliver me to the desires of my adversaries, for false witnesses and speakers of evil have risen against me. 13. Had I not believed in seeing the good of the Lord in the land of the living! 14. Hope for the Lord, be strong and He will give your heart courage, and hope for the Lord.

2. The Hirsch Psalms: Chapter 25 (178)

V. 1. The superscription to this psalm is לְדָוִד, not מִמִּי לְדָוִד or מִמִּי לְדָוִד. Here we do not see David gaining inspiration on the wings of song, nor do we have here the outpourings of Divine rapture coming from a full heart. In this psalm, David simply states the emotions and thoughts that fill his soul.

3. The Hirsch Psalms: Chapter 27 (192)

V. 1. For the explanation of the superscription לְדָוִד, see Commentary to Psalm 25:1 and Psalm 26:1. Psalm 27, too, simply expresses the thoughts and attitudes which filled David's spirit and guided him in his life on earth. While Psalm 26, however, primarily spoke of the thoughts and attitudes that formulated the basic principles of his moral endeavors, Psalm 27 expresses those specific concepts that sustained David throughout all the vicissitudes of his life.

4. אבן עזרא תהלים פרק כז פסוק א

(א) לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא – יש אומרים אורי בלילה שאין שם אור כי הנפש תפחד וישעי כיום ויש אומרים אורי תלוי בדברי הנשמה וישעי בדברי הגוף ומעוז חיי קשור הנשמה בגוף על כן לא יפחד מאדם שיפרידם:

5. רד"ק תהלים פרק כז פסוק א

והוא מעוז חיי גם כן, ממי אפחד, שימיתני? כי כמו שישגב האדם כמגדל להציל נפשו שלא ימיתוהו אויביו כן נשגבתי אני בו ואין לי ממי אפחד עוד. כי הנשגב כמגדל עוז עדיין הוא ירא ופוחד פן יצורו עליו אויביו ויכבשו המגדל ההוא, או יצורו עליו עד שימות שם ברעב ובצמא. מכל זה אין אני פוחד הואיל והאל מעוז חיי:

6. אלשיך על תהלים פרק כז פסוק א

א. (א) לדוד ה' אורי וישעי וכו' ... ונבא אל הענין, והוא כי הנה עודנו עומד בצרת ענין בת שבע שנמשך לו תגרת אויביו הקרובים אליו האומרים לפניו הבא על אשת איש מיתתו במה ומכעיסים אותו בבית מדרשו כמאמר רבותינו ז"ל (בבא מציעא נט א), והנה ידוע כי קודם ענין בת שבע שאל מאת ה' שיבנה בית המקדש בימיו ולא הודה לו הוא יתברך, ואחר זמן היה ענין בת שבע. ושעור ענין כונתו במזמור הזה היא, כי הנה שני מיני אויבים יש לאדם, אחד אויב הנפש, כי יצר הרע וכל כוחות טומאה שנעשו בעבירות אשר עשה שכל אחת מהנה כאיש מלחמה עומדת לגרור לו עבירה אחרת יום יום לאכד את נפשו, ויש סוג שני והוא אויב הגוף עורכי מלחמה מבקשים להרגו כדרך המלכים נועדו להלחם איש באיש ממלכה בממלכה:

ב. והנה לדוד היה סוג שלישי, והוא אויביו סביבותיו כדואג ואחיתופל ודומיהם המלבינים פניו ומכעיסים אותו. ואמר דוד כי הנה על הסוגים הראשונים לא היה מצטער, כי באשר ה' היה בעזרו לא יירא לא מצרת הנפש ולא מצרת הגוף, אך על השלישית היה אומר כי מי יתן והיה הוא יתברך נותן את שאלתו הקדומה אשר שאל מאז שיבנה בית המקדש בימיו, שהיה פורש מבני אדם ויושב בבית המקדש כל היום בערב הוא בא אל ביתו ובכל בקר שב על משמרתו בבית ה' יום יום כל ימי חייו, ואז יראו אויביו ויבושו, כי זיכהו ה' לבנות את ביתו להיות בן בית לה', ואז ינוח לו מתגרתם. ולא על דאגתו היה צר לו, כי אם פן רגע אחד בשמעו רוע דבריהם יחרה אפו וחמת מלך תבער בו לעשות בהם משפט ואולי לא יישר בעיני ה' ומצאהו עון:

ג. ונבא אל התכת הכתובים בכונה הנזכרת, והוא כי אמר הנה משני סוגי האויבים אחד אשר הם לנפש להחטיאה, שני אשר הם לגוף להמיתו, אין לי פחד, כי הלא לדוד ה' כו' כלומר כיון שלדוד ה' שה' אתו, הוא אורי להאיר לפני ללכת במצותיו, וישעי לינצל מתגרת היצר הרע ומכל כוחות טומאת עבירות אשר עשיתי המקטרגים עלי ועומדים להחטיאני, ועל כן ממי אירא מי יוכל להחטיאני, וזה הוא על הנוגע אל הנפש אשר בדברו עליה אינו אומר "אור נפשי" כי אם אורי כי האדם הוא הנפש. וגם על אויבי גופי ומבקשים לקפח חיי מן העולם הזה, גם מזה לא אירא כי הלא כאשר ה' מעוז חיי ממי אפחד:

Rabbi Moses (Maharam) Alshech was born in Turkey in 1507, and died sometime after 1593. Alshech came from a family of Spanish origin. He emigrated to Israel and settled in Safed, where he became a dayyan in the rabbinical court headed by Rabbi Joseph Caro.

7. במדבר פרק כ

(ז) וידבר יקוק אל משה לאמר: (ח) קח את המטה והקהל את העדה ואתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם: (ט) ויקח משה את המטה מלפני יקוק כאשר צוהו: (י) ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים: (יא) וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם: (יב) ויאמר יקוק אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם: (יג) הזמה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יקוק ויקדש בם:

7. The Lord spoke to Moses, saying: 8. "Take the staff and assemble the congregation, you and your brother Aaron, and speak to the rock in their presence so that it will give forth its water. You shall bring forth water for them from the rock and give the congregation and their livestock to drink." 9. Moses took the staff from before the Lord as He had commanded him. 10. Moses and Aaron assembled the congregation in front of the rock, and he said to them, "Now listen, you rebels, can we draw water for you from this rock?" 11. Moses raised his hand and struck the rock with his staff twice, when an abundance of water gushed forth, and the congregation and their livestock drank. 12. The Lord said to Moses and Aaron, "Since you did not have faith in Me to sanctify Me in the eyes of the children of Israel, therefore you shall not bring this assembly to the Land which I have given them. 13. These are the waters of dispute [Mei Meribah] where the children of Israel contended with the Lord, and He was sanctified through them.

8. במדבר פרק כ

(יד) וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו: (טו) וירדו אבותינו מצרימה ונשב במצרים ימים רבים וירעו לנו מצרים ולאבותינו: (טז) ונצעק אל יקוק וישמע קלנו וישלח מלאך ויצאנו ממצרים והנה אנחנו בקדש עיר קצה גבולך: (יז) נעברה נא בארץ לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר דרך המלך נלך לא נטה ימין ושמאול עד אשר נעבר גבלך:

14. Moses sent messengers from Kadesh to the king of Edom: "So says your brother, Israel, 'You know of all the hardship that has befallen us. 15. Our fathers went down to Egypt, and we sojourned in Egypt for a long time. And the Egyptians mistreated us and our forefathers. 16. We cried out to the Lord and He heard our voice. He sent an angel, and he took us out of Egypt, and now we are in Kadesh, a city on the edge of your border. 17. Please let us pass through your land; we will not pass through fields or vineyards, nor will we drink well water. We will walk along the king's road, and we will turn neither to the right nor to the left until we have passed through your territory.'"

9. תהלים פרק כג

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רִעִי לֹא אֶחְסָר:

10. מלבי"ם תהלים פרק כג פסוק א

א. (א) מזמור לדוד, במזמור הזה חרט את קורותיו מעת היותו רועה צאן במדבר עד שעלה למלוכה, תחלה ישקיף על ראשית ימי חייו עת התבודד עם הצאן במדבר, וידמה א"ע כצאן רועה על נאות דשא ואת ה' כרועה המשגיח עליו בעין חמלה, השנים האלה הם היו אצלו מבחר ימי חייו בעוד התבודד עם קונו, בעוד יזמר לפניו על הגיון בכנור נעים זמירות ישראל, בעוד לא נטל עליו כתר המלוכה להפרידו מן הדבקות עם ה', שכן מצאנו שגם אחרי מלכו קרא א"ע תמיד בשם עני ודל, כי

זמן הזה היה הזמן המאושר אצלו, ובאשר היה רצון ה' להוציאו מחיי ההתבודדות לרעות צאן עמו, סבב סבובים שילקח לבית שאול להיות מנגן בכנור ושם נתן בלבו להלחם עם גלית ויהי לשם, ואז העלה עליו חמת שאול ויתן לו את בתו, במאה ערלות פלשתים, ואחר זה רדף אחריו להרגו, וכ"ז היו סבות אל הצלחתו עד שהגיע למלכות,

ב. וכ"ז היה נגד רצון דוד שהיה חפץ יותר בחיי ההתבודדות וזכר תמיד ירחי קדם הטובים בעיניו מכתר המלוכה ... כי כל הטוב והחסד שעשית עמי להביאני אל המלכות היא בעל כרחי, ואני לא אמוש גם בבית המלך מלהיות עובד ה' ונזיר וקדוש לפניו, ובזה נבא אל הבאור, ה' רועי, צייר ימי ילדותו, ודמה את עצמו לשה ואת ה' לרועה אותו במדבר, אומר הן ה' הוא רועי ובודאי לא אחסר דבר, כי איני צריך רק מרעה טובה ומים לשתות, ורועי ה'.

11. ספר מסילת ישרים פרק א

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא שיתכרר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו.

12. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד ב

וכן תנא משמיה דרבי עקיבא: לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד. כי הא, דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא, מטא לההיא מתא, בעא אושפיזא לא יהבי ליה. אמר: כל דעביד רחמנא לטב. אזל ובת בדברא, והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא. אתא זיקא כבייה לשרגא, אתא שונרא אכליה לתרנגולא, אתא אריה אכלא לחמרא. אמר: כל דעביד רחמנא לטב. ביה בליליא אתא גייסא, שבייה למתא. אמר להו: לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל לטובה!